

Vaststellen reikwijdte van de arbocatalogus

Voor welke bedrijven geldt de arbocatalogus in branche of sector?

Een arbocatalogus wordt opgesteld door sociale partners uit een branche. In de catalogus moet omschreven worden voor welke sector de catalogus geldt en welke bedrijven tot die sector gerekend worden (dit wordt ook wel 'het werkgebied van de catalogus' genoemd). De catalogus geldt dan voor alle genoemde bedrijven uit die branche¹.

In allerlei sectoren is dit niet helder en snel vast te stellen op basis van de partners, die met elkaar aan tafel zitten:

- omdat de sector een grote diversiteit aan bedrijvigheid kent;
- of omdat er meerdere cao's gelden.

Daarnaast kan de representatie vanuit sociale partners heel divers zijn.

Toch moet in de catalogus helder en exact omschreven worden voor wie de catalogus is bedoeld en welke partijen de catalogus hebben ondertekend.

De Inspectie SZW zal een catalogus waaruit dit niet duidelijk blijkt, niet toetsen.

De volgende situaties kunnen zich voordoen:

1. Niet alle bedrijven uit een sector of branche zijn lid van de branchevereniging(en), die aan tafel zitten.

Is één of meer brancheverenigingen betrokken bij het opstellen van de catalogus en is/zijn zij representatief voor bedrijven in de branche (bijvoorbeeld omdat zij ook de partijen zijn die de cao ondertekenen), dan gelden de in de arbocatalogus beschreven maatregelen voor alle bedrijven uit de desbetreffende branche/sector als inspectiekader voor de Inspectie SZW. Dus ongeacht of deze bedrijven lid zijn van de branchevereniging(en) die de catalogus heeft of hebben opgesteld (zie ook voetnoot).

Dat is ook de reden waarom de arbocatalogus voor alle bedrijven en hun medewerkers uit die branche of sector toegankelijk zijn. Er mag geen informatie over oplossingen worden afgeschermd.

Overigens moet de catalogus ook door die vakbonden worden ondertekend, die van belang zijn in de sector. Zij hoeven niet allemaal aan de onderhandelingen deel te nemen, maar moeten wel de catalogus medeondertekenen. Een catalogus die slechts door één vakbond is ondertekend, die niet representatief is voor de medewerkers in de branche, zal door de inspectie niet positief getoetst worden.

2. In een sector zijn voor vergelijkbare bedrijven diverse brancheverenigingen actief, waarvan slechts een deel partij is bij de catalogus.

Zijn niet alle brancheorganisaties vertegenwoordigd in het overleg over de catalogus, dan is het noodzakelijk om vooraf vast te stellen voor welke bedrijven de oplossingen uit de catalogus van toepassing zullen zijn. De inspectie eist duidelijkheid hierover, dit is zelfs één van de toetscriteria. Ook bedrijven in de branche of sector moeten natuurlijk weten waar zij aan toe zijn. Zijn er in een sector brancheorganisaties die een deel van de bedrijven vertegenwoordigen, maar niet deelnemen aan het maken van de catalogus? Vertegenwoordigen zij een specifiek deel van de bedrijven (bijv. met specifieke processen, producten of diensten)? In dat geval moet bekeken worden of het werkgebied van de catalogus te beperken is (bijv. tot een deel van de sector, of voor specifieke bedrijven) en moet dit duidelijk omschreven worden. Is de scheidslijn niet goed te trekken dan moet bekeken worden of hier oplossingen voor te vinden zijn.

3. Er zijn branches / bedrijven in de sector waar zich heel specifieke arbeidsrisico's voordoen en waarvoor sociale partners nadere afspraken willen vastleggen in de catalogus.

Dat kan door in de catalogus (en dus ook bij de toetsing door de inspectie) heel duidelijk aan te geven dat de betreffende oplossingen of het betreffende onderdeel van de catalogus alléén geldig is voor één bepaalde branche / specifieke bedrijven.

¹ Hoe dwingend een aantal afspraken in de branche zijn is mede afhankelijk van de afgesloten cao en de plek die de catalogus daarin heeft gekregen. Zie hierover ook de aparte bijlage 'Afspraken in de cao over de catalogus'.